

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Středočeský

Inspekční zpráva

Základní škola Kněžves, okres Rakovník

Husovo náměstí 100, 270 01 Kněžves

Identifikátor školy: 600 055 914

Termín konání orientační inspekce: 30. březen, 3. a 4. duben 2001

Čj.	022 103/01-5080
Signatura	ob6cu114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kněževes, okres Rakovník má celkem sedm tříd, které navštěvuje 119 žáků všech devíti ročníků. Celková kapacita školy je 325 žáků. Druhá třída spojuje žáky druhého a pátého ročníku, pátá třída žáky šestého a sedmého ročníku. Pro výuku řady předmětů se však pátá třída dělí na dvě ročníkové skupiny. Z cizích jazyků je vyučována v pátém a osmém ročníku angličtina, ve čtvrtém, šestém, sedmém a devátém ročníku němčina. Součástí školy je školní družina s kapacitou 50 žáků. Školní budova je vzhledem k aktuálnímu počtu žáků dostatečně prostorná, je přiměřeně udržovaná a poskytuje dobré zázemí pro hlavní činnost školy. V budově je umístěna školní jídelna, která součástí školy není.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Časová dotace předmětu byla ve všech ročnících v souladu s učebními plány. Volitelné ani nepovinné předměty se vztahem k českému jazyku se nevyučovaly. Ve škole byl zaveden zájmový útvar s názvem Školní časopis OČI. Vyučující měli zpracovány časové tematické plány; většinou kopírovaly obsah učebnic, některé nezachycovaly všechny specifické složky předmětu (např. psaní ve čtvrtém a pátém ročníku) nebo nerespektovaly Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, které schválilo MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Bezprostřední příprava na výuku byla průměrná. Oblast plánování a přípravy byla celkově hodnocena jako pouze vyhovující.

Výuku českého jazyka na prvním stupni zajišťovali čtyři třídní učitelé, z nichž jeden byl bez příslušné odborné způsobilosti a jedna učitelka neměla odbornou ani pedagogickou způsobilost. V první třídě zastupovala třídní učitelku kvalifikovaná vyučující. Na druhém stupni vyučovala český jazyk učitelka s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka v prvním až pátém ročníku probíhala v kmenových třídách, žáci šestého až devátého ročníku se učili v odborné pracovně českého jazyka a hudební výchovy. Zařízení učeben bylo z hlediska podnětnosti pro výuku na průměrné úrovni, výjimkou bylo prostředí první třídy, které mělo velmi pěknou estetickou úroveň. Ve fondu učebních pomůcek převažují starší materiály, zajištění didaktickou technikou bylo pouze vyhovující. V oblasti dodržování psychohygienických zásad byly zaznamenány nedostatky - např. ve většině hodin na prvním stupni nebyly zařazeny relaxační aktivity, malá pozornost byla věnována správnému sezení žáků, objevily se chyby v členění průběhu výuky. Na druhém stupni byly psychohygienické podmínky během vyučovacího procesu dodržovány. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Sledované hodiny vycházely z frontálního pojetí výuky, měly rozdílnou úroveň. Hodiny čtení měly jednotvárnou strukturu, střídala se četba souvislého textu s rozhovorem; závěr jedné hospitované hodiny byl vyplněn zápisem a kresbou. Svým obsahem a činnostmi byly pro žáky málo podnětné. V dalších hodinách byly zařazeny samostatné činnosti, práce ve dvojicích, řízený rozhovor a práce s učebnicí či pracovním sešitem. Ve vyučovacích jednotkách na druhém stupni byli žáci vedeni k vyvozování poznatků a k aplikaci učiva; řešili problémové úkoly, funkční bylo i zařazení diferenciovaných úkolů. V některých hodinách byla patrná individuální práce se slabšími žáky. Pochopení učiva si vyučující průběžně ověřovali zpětnou vazbou. K zefektivnění výuky nebyla využita didaktická technika. Organizace, metody a formy byly celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Úvodní motivace byla zastoupena seznámením s programem hodiny. Průběžné motivační hodnocení výkonů bylo využíváno ve většině hodin, závěrečné zhodnocení práce proběhlo v jedné čtvrtině hospitovaných hodin. Aktualizace učiva a mezipředmětové vazby byly zaznamenány jen v několika případech. Ze zápisů v žákovských knížkách vyplývá dostatečný počet známek, převažuje hodnocení z mluvnického učiva, v menší míře byly hodnoceny (popř. opomíjeny) výkony žáků z dalších složek předmětu. V oblasti motivace byly rezervy. Motivace a hodnocení byly celkově průměrné.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly převážně založeny na vzájemné důvěře, pouze ve dvou hodinách byl patrný autoritativní přístup vyučujících k žákům. Dohodnutá pravidla jednání a vystupování byla žáky akceptována, nežádoucí chování nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno. Velmi příjemná pracovní atmosféra panovala při výuce na druhém stupni, žáci měli prostor pro vyjádření vlastních názorů. Mluvní projev žáků v ostatních hodinách spočíval hlavně v krátkých odpovědích na položené otázky. Nedostatkem bylo občasné nespisovné vyjadřování některých vyučujících. Oblast interakce a komunikace byla celkově hodnocena stupněm průměrný.

Výuka českého jazyka byla celkově hodnocena stupněm průměrný.

Německý jazyk

Německému jazyku se vyučuje ve čtvrtém, šestém, sedmém a devátém ročníku. V souladu s učebním plánem činí časová dotace pro každý ročník tři hodiny týdně. Plánované i probírané učivo vychází z platných učebnic a odpovídá osnovám předmětu. Na zhlédnuté hodiny byly učitelky obsahově zodpovědně připraveny, v organizační přípravě jedné z hodin byly rezervy. Plánování a příprava výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Ve třech ročnících vyučuje učitelka s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí, zbývající výuku zajišťuje učitelka bez příslušné kvalifikace. Personální podmínky byly celkově posouzeny jako průměrné.

Výuka probíhala jednak v běžné kmenové učebně bez aktualizující výzdoby a bez použití didaktické techniky, jednak v jazykové pracovně vyzdobené přehledy gramatiky a materiály přibližujícími konverzační témata a reálie. Zde byla využita didaktická technika a systém sluchátek. Počítače s výukovými programy k dispozici v hodinách nebyly. Žáci byli vybaveni moderními platnými učebnicemi a pracovními sešity, slovníčky. Celkově byly materiální podmínky ve zhlédnuté výuce posouzeny jako průměrné.

Základní hygienické podmínky byly v hodinách vytvořeny, dostatečně byly střídány činnosti různé obtížnosti, zařazeny byly drobné relaxační chvílky. Z hlediska psychohygieny měly zhlédnuté hodiny velmi dobrou úroveň.

Organizace jedné hodiny byla založena převážně na práci žáků s učebnicí, řešení jednotlivých cvičení a procvičování slovní zásoby. Žáci měli málo příležitosti samostatně tvořit věty a souvisle reagovat v německém jazyce. Při práci s textem pracovali žáci po určitou dobu ve dvou skupinách. Důraz byl kladen na překlad. Druhá vyučující věnovala dostatek prostoru rozvoji všech řečových dovedností. Střídala zajímavé činnosti, zařazen byl také poslech a zpěv. Žáci se většinou pohybovali ve studovaném jazyce. Učivo bylo zřetelně strukturováno a dostatečně procvičeno. Organizace zhlédnutých hodin byla celkově posouzena jako průměrná.

V úvodu hodin nechyběla vstupní motivace, obě učitelky děti průběžně chválily a povzbuzovaly. V závěrech hodin pamatovaly na celkové zhodnocení práce. Při výuce v jazykové pracovně žáci se zaujetím pracovali se zvukovou technikou, zpívali a zapojovali se do drobných didaktických her. Klasifikace pozorovaná v průběhu hospitovaných hodin byla

mírná a objektivní. V žákovských knížkách žáků šesté třídy nadměrně převažovala klasifikace slovní zásoby. Celkově byla motivace žáků velmi dobrá.

Pravidla komunikace žáci znali a dodržovali. Pouze v jedné hospitované hodině však byli dostatečně vedeni k rozvoji komunikačních dovedností. Celkově byla výuka z hlediska rozvoje komunikace hodnocena jako průměrná.

Vzhledem k rozdílným podmínkám a rozdílné organizaci zhlédnutých hodin byla výuka německého jazyka celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika

V prvním a šestém až devátém ročníku se matematika vyučovala čtyři hodiny týdně, ve druhém až pátém ročníku s pětihodinovou týdenní dotací. Na tři hodiny týdně byla pátá třída dělena na ročníkové skupiny. Časové tematické plány byly zpracovány v rozdílné kvalitě, z hlediska učebních osnov vykazovaly výrazné nedostatky. Nad rámec učebních osnov obsahovaly v prvním ročníku učivo rovnice a nerovnice; ve druhém ročníku učivo čtvercová síť; ve třetím ročníku mnohoúhelníky, souměrnost, římské číslice, kruh, kružnice, plány a mapy, konstrukce trojúhelníku; ve čtvrtém ročníku práce s diagramy, jednotky hmotnosti a objemu, pravý úhel, trojúhelníková nerovnost, přímá úměrnost; v pátém ročníku jednotky objemu, mnohostěny, konstrukce šestiúhelníku a aritmetický průměr. Některé učivo v plánech naopak chybělo. Např. ve druhém ročníku číselná osa; ve třetím rozklad čísla v desítkové soustavě; v pátém další jednotky obsahu a v šestém až devátém ročníku funkce sinus, jehlan, kužel, koule. Kontrolou třídních knih ze školního roku 2000/2001 bylo zjištěno porušování učebních osnov ve druhém ročníku (nad rámec učebních osnov byla probírána čtvercová síť), ve třetím ročníku (mnohoúhelníky, souměrnost, římské číslice, kruh, kružnice, plánky), ve čtvrtém ročníku (diagramy, jednotky hmotnosti, trojúhelníková nerovnost, přímá úměrnost) a v pátém ročníku (jednotky objemu, mnohostěny, konstrukce šestiúhelníku, vzájemná poloha přímek v prostoru). Kromě uvedených zjištění obecně formulované zápisy v třídních knihách nedokládaly, zda byly jednotlivé tematické celky probrány v plném rozsahu. Kontrolou třídních knih za školní rok 1999/2000 bylo zjištěno, že většina výše uvedených nedostatků z hlediska plnění učebních osnov přetrvává z předcházejícího školního roku. Bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla ze strany vyučujících dobrá, v některých případech byly rezervy v důslednějším promyšlení všech plánovaných činností. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako pouze vyhovující.

Výuku matematiky zajišťovali v době inspekce celkem čtyři vyučující, v prvním, čtvrtém a šestém až devátém ročníku (z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti) vyučovaly dvě zastupující učitelky. Dvě učitelky měly příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilost, vyučující ve druhém a pátém ročníku měl způsobilost pro výuku přírodopisu a zeměpisu na druhém stupni základní školy. Učitelka ve čtvrtém a šestém až devátém ročníku získala stanovené vzdělání ve škole s jiným vyučovacím jazykem než českým a neprokázala znalost českého jazyka zkouškou, která je dle ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, součástí její odborné a pedagogické způsobilosti. Na prvním stupni probíhala výuka v kmenových učebnách, na druhém stupni v odborné učebně matematiky a informatiky. Výukové prostory vyhovovaly současnému počtu žáků, jejich estetická úroveň a vybavení z hlediska podnětnosti pro výuku byly průměrné. Vybavení učebními pomůckami odpovídalo běžnému standardu, k dispozici byla didaktická technika a devět počítačů s výukovými programy pro matematiku. Používané učební texty nebyly součástí ucelených řad. Z hlediska psychohygienických podmínek byly pozitivem malé počty žáků ve třídách s nespojenými ročníky a v dělených hodinách v šestém

a sedmém ročníku. Dílčí rezervy byly v zařazení výuky v rozvrhu hodin (v šesti případech až čtvrtou nebo pátou vyučovací hodinu), kvalitě žakovského nábytku (kývající se stolky), ve využívání relaxačních aktivit (s výjimkou prvního ročníku), členění výuky a dodržování délky vyučovacích hodin. Podmínky výuky matematiky byly celkově průměrné.

Ve všech hospitovaných hodinách převažovala frontální výuka. Ve většině hodin chyběla diferenciaci podle dispozic a schopností žáků, v některých případech nebylo respektováno individuální pracovní tempo žáků. V hodinách se spojenými ročníky a ve dvou dalších hodinách na druhém stupni byly nedostatky v organizaci práce a kontrole samostatné práce žáků. Pozitivem byl vyvážený poměr pamětného a písemného počítání, společné a samostatné práce v prvním a třetím ročníku. S výjimkou prvního a pátého ročníku byla výuka málo názorná; z používaných učebních pomůcek převažovaly pracovní sešity, další pomůcky byly využívány spíše ojediněle, didaktická technika nebyla použita v žádné z hospitovaných hodin. Přibližně v polovině hospitovaných hodin byly zaznamenány odborné nedostatky a věcné chyby (nedodržování matematické symboliky, neúplné řešení rovnic atd.). U vyučující ve čtvrtém a v šestém až devátém ročníku byl v průběhu inspekce zaznamenán dílčí pozitivní posun v organizaci (a částečně i formách) výuky. V šestém a sedmém ročníku byly u žáků zaznamenány výrazné nedostatky v dříve probíraném učivu. Organizace, formy a metody výuky byly celkově pouze vyhovující.

Úvodní motivace měla ve většině hodin formu seznámení s programem, průběžná motivace ve formě praktických příkladů a mezipředmětových vztahů byla využívána pouze ojediněle. Závěrečné hodnocení práce bylo provedeno v polovině hospitovaných hodin. Četnost průběžné klasifikace v žakovských knížkách a záznamnicích byla ve většině tříd dostatečná, nižší byla ve druhém pololetí u žáků čtvrtého až devátého ročníku. V průběhu prvního pololetí byl u některých žáků čtvrtého a šestého až devátého ročníku klasifikován nedostatečnou nevypracovaný domácí úkol z matematiky. Oblast motivace a hodnocení byla celkově průměrná.

Všichni vyučující měli u žáků autoritu, v průběhu hospitovaných hodin nebyly pozorovány projevy nekázně. V jedné z hospitovaných hodin byla zaznamenána neadekvátní reakce učitelky na chyby či pomalejší pracovní tempo žáků (nepřiměřené zvyšování hlasu, ironizující poznámky směrem k žákům). Ve většině hospitovaných hodin nebylo dostatečně dbáno na rozvoj komunikativních dovedností (tolerovány byly jednoslovné odpovědi, po žácích nebyl vyžadován slovní komentář při řešení úloh na tabuli). U vyučující ve čtvrtém a šestém až devátém ročníku byla oblast komunikace poznamenána dosud ne zcela dokonalým zvládnutím českého jazyka. Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako pouze vyhovující.

Výuka matematiky byla celkově pouze vyhovující.

Fyzika

Předmětu je v šestém až devátém ročníku vyučováno po dvou hodinách týdně, což odpovídá učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Přes administrativní spojení šestého a sedmého ročníku byla fyzika vyučována v každém ročníku odděleně. Učivo bylo plánováno a probíráno v souladu s příslušnými osnovami. Laboratorní práce byly podle možností zařazovány. Aktuální příprava zhlédnutých hodin byla zodpovědná, rezervy byly v materiálním zajištění frontálních žakovských činností. Oblast plánování a přípravy byla celkově posouzena jako velmi dobrá.

Veškerou výukou fyziky je pověřen učitel s plnou pedagogickou a odbornou způsobilostí a dlouhodobou praxí. Personální zajištění předmětu je vynikající.

Vyučovalo se v odborné pracovně, žakovské stolky nejsou vybaveny přívody elektrického

napětí, plynu, ani vody. Výzdoba pracovny přiměřeně aktualizovala učivo předmětu. Vybavení přilehlého kabinetu má průměrnou úroveň. Vedle řady demonstračních pomůcek jsou zde i starší sady pomůcek pro některé frontální práce žáků. V hodinách byly použity demonstrační pomůcky, zpětný projektor, kopírované texty a obrázky, v jedné hodině i pomůcky pro frontální práce. Žáci měli platné učebnice; alternativní literatura, didaktické filmy ani výukové programy v hodinách k dispozici nebyly. Materiální podmínky zhlédnuté výuky byly celkově průměrné.

Vyučováno bylo v odborné pracovně, která při aktuálních počtech žáků poskytuje dostatek prostoru. Základní hygienické podmínky byly vytvořeny. Ve dvou, převážně výkladově pojatých hodinách chyběla žákům možnost relaxace. Psychohygienické podmínky byly celkově průměrné.

Hodina zhlédnutá v šestém ročníku byla z části organizována na základě frontálních praktických činností žáků, procvičováno bylo fyzikální měření v simulovaných i reálných situacích. Dvě hodiny byly pojaty tradičně - hlavní metodou byl výklad respektive pokus o řízený rozhovor doplněný demonstračními pokusy. Zaznamenáno bylo užití zpětného projektoru. Část zápisu psali žáci podle diktátu. Málo prostoru bylo věnováno procvičení a upevnění učiva ve škole. Početní příklady byly řešeny jednotně, bez diferenciací obtížnosti i bez kontroly práce jednotlivých žáků, výsledky byly posléze zveřejněny na tabuli. Celkově byly metody a formy práce hodnoceny jako průměrné.

V šesté třídě byli žáci k práci velmi dobře motivováni přístupem učitele, úvodem do problému a možností konat vlastní praktické činnosti. V ostatních hodinách se kromě počátečního slovního úvodu opírala motivace o přirozenou autoritu učitele a ilustraci učiva pomocí frontálních pokusů. Učivo se vyučující snažil aktualizovat poukazem na praktické využití a zařazením drobných problémových úkolů. V delších verbálních pasážích se zájem žáků vytrácel. Při výpočtech mnozí žáci pasivně čekali na výsledky. V žákovských knížkách měli dostatek známek. Orientační kontrolou byla u některých žáků zjištěna řada demotivujících známek, aniž by byl v hodinách k těmto žákům uplatňován účinný individuální přístup. Celkově byla oblast motivace a hodnocení posouzena jako průměrná.

Žáci dodržovali vžitá pravidla komunikace. Učitel jim poskytoval dostatek prostoru pro vyjádření, popř. rozvíjení myšlenek. Aktivně však tento prostor využívali jen někteří žáci. Verbální projev učitele převládal. Velmi pěkně se do řízeného rozhovoru zapojovali žáci v šestém ročníku. Atmosféra ve všech hodinách byla příjemná, vztah mezi vyučujícím a žáky přátelský. Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vzhledem k podmínkám a ke zhlédnutým hodinám byla výuka fyziky hodnocena stupněm průměrný.

Zeměpis

V souladu s učebním plánem se předmět vyučoval v šestém, sedmém a devátém ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací, v osmém ročníku jednu hodinu týdně. V jedné hodině týdně byla pátá třída rozdělena na ročníkové skupiny. Časové tematické plány učiva byly zpracovány podrobně a přehledně, odpovídaly učebním osnovám. Porovnáním časových tematických plánů a třídních knih byl zjištěn dvoutýdenní časový posun v učivu v sedmém ročníku. Bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla dobrá. Oblast plánování a přípravy výuky byla hodnocena jako průměrná.

Přestože ve škole působí odborně a pedagogicky způsobilý učitel pro výuku zeměpisu, vyučoval předmětu učitel bez odborné způsobilosti. Výuka probíhala v odborné pracovně fyziky-chemie-zeměpisu, která byla vybavena starším (částečně již poničeným) žákovským

a úložným nábytkem. Vybavení učebními pomůckami bylo standardní, používané učební texty nebyly součástí ucelené řady. Psychohygienické zásady byly v hospitovaných hodinách většinou dodržovány, rezervy byly ve vhodném umístění nástěnné mapy a čitelnosti textu promítaného zpětným projektoem. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

V hospitovaných hodinách byla výuka účelně řízena. Převažovala frontální výuka, pouze v jednom případě byla dílčím způsobem zařazena skupinová práce. Při předávání nového učiva bylo využíváno poznatků a zkušeností žáků. Používaly byly nástěnné mapy, v jedné hodině žáci pracovali s atlasy. Rezervy byly ve využívání dalších zdrojů informací (časopisy, publikace) a dalšího názorného materiálu (obrázky, fotografie). Ve všech hospitovaných hodinách byla využita didaktická technika (zpětný projektor). Efektivní zakončení hodiny formou závěrečného shrnutí a utřídění učiva bylo zařazeno pouze v jednom případě. Organizace, formy a metody výuky byly celkově průměrné.

Vstupní motivace byla prováděna formou oznámení cíle hodiny. K průběžné aktivizaci žáků byly velmi vhodně využívány mezipředmětové vztahy, aktualizace učiva a regionální prvky. Zvláště v osmém ročníku se vyučujícím dařilo udržet pozornost žáků a jejich zájem. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách byla u některých žáků velmi nízká (např. za celé první pololetí školního roku byla zapsána pouze jedna známka). Oblast motivace a hodnocení byla celkově na velmi dobré úrovni.

V hospitovaných hodinách žáci dodržovali stanovená pravidla jednání a chování, nebyly zaznamenány žádné projevy nekázně. Prostor, který žáci dostávali pro vyjádření vlastního názoru, byl v některých případech vyučujícím časově omezován. Komunikativní dovednosti žáků tak byly rozvíjeny pouze omezeně (jednoduché věty či pouze jednoslovné odpovědi). Celkově byly interakce a komunikace hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka zeměpisu byla celkově průměrná.

Dějepis

Časová dotace přidělená dějepisu odpovídala učebnímu plánu. V šestém až devátém ročníku byly vyučovány dvě hodiny týdně. Učivo bylo rozčleněno do časových tematických plánů, které svým obsahem odpovídaly učebním osnovám. Aktuální příprava na výuku byla zodpovědná. Oblast plánování a přípravy byla na velmi dobré úrovni.

Výuku dějepisu zajišťovala učitelka bez příslušné odborné způsobilosti, což však nemělo negativní vliv na kvalitu vyučovacího procesu. Ve škole byla zřízena odborná učebna společná pro výuku dějepisu a přírodopisu, v níž byly vhodně uspořádány pomůcky a odborné publikace. Materiální zázemí předmětu odpovídalo běžnému standardu, vybavení didaktickou technikou bylo na velmi dobré úrovni. Psychohygienické zásady byly dodržovány, jen v některých případech neodpovídala výška židlí výšce stolků. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Hodiny vycházely z frontálního pojetí výuky, ve kterých se však střídaly rozmanité činnosti. Uplatnil se v nich např. výklad, řízený rozhovor i samostatné práce. Vyučující používala metody a formy práce přiměřené věku a schopnostem žáků. Kladně bylo hodnoceno účelné využívání didaktické techniky ve všech vyučovacích jednotkách. Vhodně byl začleněn do výuky i obrazový materiál. Ve sledovaných hodinách byly zařazeny činnosti s učebnicí a atlasy, žáci prokazovali v tomto směru velmi dobré pracovní návyky. Učitelka uplatňovala individuální přístup k žákům, respektovala jejich osobní tempo. V hodinách nebyly zadávány diferenciované úkoly, opomíjeno zůstávalo závěrečné shrnutí učiva. Organizace, metody a formy práce byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Ve všech sledovaných hodinách byla zařazena vstupní motivace, v jejich průběhu byli žáci

především motivování kladným hodnocením ze strany vyučující, ukázkami z umělecké literatury i rozhovorem. Vhodně byla využívána aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy (např. literární výchova, zeměpis, občanská výchova). Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni slovně i známkou. Frekvence klasifikace v žákovských knížkách poskytovala rodičům dostatečnou informovanost o průběhu a výsledcích vzdělávání. Oblast motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Vyučující měla u žáků přirozenou autoritu, všichni žáci dodržovali základní pravidla kulturního jednání a chování. V hodinách bylo vytvořeno nestresové pracovní klima. Žáci měli v jednom případě možnost vyjádřit své pocity a prožitky; jejich vyjadřovací dovednosti měly průměrnou úroveň. Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výuka dějepisu byla celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Praktické činnosti a technické činnosti

Předmětu praktické činnosti bylo vyučováno v prvním až osmém ročníku v souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu, v učebním plánu devátého ročníku zařazení předmětu chybělo. Volitelný předmět technické činnosti byl zařazen do rozvrhu osmého a devátého ročníku. Jako volitelný předmět byla v sedmém ročníku vyučována informatika. Z oblasti polytechnické výchovy je v nabídce školy kroužek dovedných rukou. Výběr tematických celků v praktických činnostech i v technických činnostech odpovídal osnovám předmětů i podmínkám školy, stejně jako probírané a plánované učivo. Zhlédnuté hodiny byly vyučujícími organizačně i materiálně řádně připraveny. Vzhledem k nedodržení učebního plánu byla výuka z hlediska přípravy a plánování posouzena jako pouze vyhovující.

Na výuce uvedených předmětů se podílelo sedm vyučujících. Dva z těchto vyučujících nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dva podmínky odborné způsobilosti. Personální podmínky výuky předmětů byly posouzeny jako pouze vyhovující.

Výuka na prvním stupni probíhala v kmenových učebnách. Skupina žáků prvního a druhého ročníku pracovala společně v omezeném prostoru učebny první třídy. Žáci si přenášeli židle z jiné místnosti, u pracovních stolků seděli v pěti případech po třech. Materiál a nástroje byly k dispozici v přiměřeném množství. Na výuku pracovních činností se spojují rovněž žáci čtvrtého a pátého ročníku. Žáci druhého stupně pracovali ve školní dílně. Dílna je velmi dobře vybavena náradím a velmi dobře udržována. Její rozměry jsou malé (max. 10 žákovských míst), třídy je nutno dělit na skupiny. Pro práci ve zhlédnutých hodinách byl připraven dostatek materiálu, vzorových výrobků a výkresů. Při technických činnostech neměli někteří žáci pracovní oděv. Materiální podmínky ve sledovaných hodinách byly celkově průměrné, psychohygienické pouze vyhovující.

Těžištěm všech pozorovaných hodin byly aktivní činnosti, které žáci vykonávali po nezbytném teoretickém vysvětlení ze strany vyučujících a za jejich průběžného vedení a případné dopomoci. Negativem byla převaha prostoru pro grafické zdobení výrobků nad skutečnou prací s kartonem a papírem v první a v druhé třídě. Starší žáci velmi dobře četli technické výkresy, plánovali pracovní postupy, samostatně volili nástroje, byli navyklí udržovat pořádek a dodržovat řád školní dílny. V organizaci hodin převažovala pozitiva.

V úvodu hodin byli žáci účinně motivováni sdělením cíle, problémovými otázkami a ukázkami výrobků. Průběžně byli povzbuzováni a chváleni. V závěru nechybělo hodnocení, v první a druhé třídě byla uspořádána výstavka prací, na hodnocení se žáci podíleli. Frekvence známek v klasifikačních podkladech vyučujících byla dostatečná, v žákovských knížkách některých žáků však mnohé známky nebyly zaznamenány. Z hlediska motivace žáků měla zhlédnutá výuka velmi dobrou úroveň.

Žáci vesměs dodržovali vžitá pravidla komunikace. Atmosféra v hodinách praktických a technických činností na druhém stupni byla tvořivá a přátelská. Na prvním stupni byla negativně ovlivněna nadměrným počtem žáků ve třídě. Prostor pro vyjadřování a rozvíjení myšlenek měli hlavně žáci druhého stupně. Celkově byla v interakci a komunikaci pozitivní a negativní v rovnováze.

Zhlédnutá výuka měla na prvním stupni průměrnou, na druhém stupni velmi dobrou úroveň. Celkově byla výuka praktických a technických činností hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Zhlédnutá výuka byla celkově na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé cíle vývoje školy byly stanoveny. V roce 1999 zpracovala ředitelka rozsáhlý dokument Strategický plán ZŠ Kněževy 1999/2004 zahrnující všechny oblasti rozvoje školy. Jeho součástí byly přílohy Vývoj stavu žáků ve spádové oblasti, Stav počtu žáků ZŠ Kněževy, ZŠ Chrášťany 1999, Kněževsko - návrh řešení situace. Dlouhodobé cíle byly stanoveny na základě analýzy vnějšího i vnitřního prostředí, byly určeny dílčí kroky směřující k jejich realizaci. Při tvorbě dokumentu vycházela ředitelka z námětů a názorů pedagogických pracovníků. Dokument byl projednán se zřizovatelem a dalšími partnery školy.

Ředitelka pečlivě zpracovala podrobný Plán práce ZŠ Kněževy 2000/2001, který byl přehledně rozčleněn do čtrnácti částí a obsahově vycházel z koncepce školy. V přehledu plánovaných akcí školy v jednotlivých měsících byla uváděna osobní zodpovědnost za jejich plnění. Pro období jednoho až tří týdnů byly zpracovány funkční krátkodobé plány. Součástí ročního plánu školy byly mimo jiné plány výchovného poradce, činnosti školní družiny, plán řízení, plán hospitací a kontrolní činnosti ředitelky školy.

Výuka probíhala ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V plnění učebního plánu byly zjištěny nedostatky. V šestém a sedmém ročníku nebyl vyučován předmět rodinná výchova, v devátém ročníku nebyl zařazen předmět praktické činnosti. Celková týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky byla dodržena. V souladu s učebním plánem byly v sedmém až devátém ročníku zavedeny volitelné předměty informatika, technické činnosti, elektronika kolem nás, základy administrativy, seminář a praktika z přírodovědných předmětů. Ředitelka vytvořila podmínky pro činnost osmi zájmových útvarů (např. kroužek dovedných rukou, sportovních her, informatiky, angličtiny, školního časopisu, peer programu).

Pro vlastní výchovně vzdělávací činnost měli vyučující sestaveny časové tematické plány, v nichž byly zjištěny dílčí i výrazné nedostatky z hlediska učebních osnov.

Škola poskytuje péči žákům se specifickými poruchami učení; pro integrované žáky byly zpracovány individuální výukové plány, které byly prokazatelně projednány s rodiči.

Plánování vychází z analýzy podmínek a potřeb školy, je systematické. Vzhledem k nedostatkům v plnění učebního plánu však byla oblast plánování celkově hodnocena stupněm pouze vyhovující.

Organizování

V tomto školním roce byla úplná základní škola organizována jako sedmitřídní, na prvním stupni měla čtyři třídy, na druhém stupni tři třídy. V době inspekce měla škola celkem 119 žáků (průměr 17,0 žáků na třídu). Rozhodnutím MŠMT čj. 17 432/98-22 ze dne 24. dubna 1998 byla škole na dobu tří let udělena výjimka z průměrného počtu žáků na třídu ve smyslu § 6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k počtu tříd ve škole nejmenovala ředitelka svého zástupce. Jako poradní orgán byla ustanovena pedagogická rada, její jednání se konala pravidelně pětkrát v průběhu školního roku. Zápisy z jednání byly přehledné, obsahovaly termínované uložené úkoly se stanovenou osobní zodpovědností za jejich splnění. Plnění úkolů bylo pravidelně vyhodnocováno na dalším jednání pedagogické rady. Metodické orgány ustanoveny nebyly, zřízena je funkce výchovného poradce.

Nedostatky byly zjištěny v organizaci vyučování stanovené rozvrhem hodin. V rozporu s ustanovením § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, byla délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním pouze 50 minut a žáci prvního ročníku měli ve středu pět hodin v jednom sledu.

Z hlediska organizace výuky nebylo zcela optimální zařazování tzv. „volných“ hodin do dopoledního vyučování (např. druhý ročník třetí hodinu v pondělí, pátý ročník třetí hodinu v úterý a čtvrtou hodinu ve středu, dívky ze šestého a sedmého ročníku čtvrtou hodinu v úterý a ve čtvrtek). Také zařazení volných hodin bezprostředně před polední přestávkou není z hlediska efektivního hospodaření s časem žáků zcela vhodné (např. čtvrtý ročník v pondělí, třetí ročník v úterý, hoši ze sedmého ročníku v úterý a ve čtvrtek). Naprosto nevhodný je úterní rozvrh dívek sedmého ročníku, kdy žákyně čekají na odpolední výuku 2 hodiny 40 minut.

Řád školy byl zpracován v souladu s ustanovením § 15 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb. Měl všechny administrativní náležitosti, v bodě 17 však obsahoval ustanovení o chování dětí v době mimo vyučování.

Při organizaci opravných zkoušek z českého jazyka a matematiky konaných dne 31. srpna 2000 bylo porušeno ustanovení § 11 odst. 4 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., neboť přísedící člen zkušební komise neměl v obou případech aprobaci pro předmět, z kterého byla zkouška konána, nebo pro příbuzný předmět. Porušení výše uvedeného ustanovení bylo zjištěno již opakovaně (komplexní inspekce v říjnu 1996 zjistila pouze dvoučlenné složení zkušební komise při opravných zkouškách).

Vnitřní informační systém se opíral o osobní jednání ředitelky školy s pracovníky školy, informace dlouhodobějšího charakteru byly zveřejněny na nástěnce ve sborovně. Zhruba jednou měsíčně probíhaly pracovní porady, kde byla řešena hlavně aktuální problematika chodu školy. Zápisy z nich byly konkrétní, s uloženými úkoly a osobní zodpovědností.

K zajištění průběžné informovanosti rodičů o průběhu vyučování a výchovy žáků byly využívány notýsky a žákovské knížky. V této oblasti byly zjištěny dílčí rezervy. V průběhu školního roku byly plánovány celkem tři třídní schůzky, jedenkrát ročně pořádala škola tzv. Den otevřených dveří. Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000 má dostatečnou vypovídající hodnotu a obsahuje náležitosti stanovené zákonem 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Na veřejnosti se škola prezentuje příspěvky v místním tisku. Spolupracuje s Občanským sdružením Kněžves 21. století a se sdružením rodičů, přátel a dětí školy.

Organizování bylo celkově pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy je dostatečně operativní a účinně zajišťuje běžný denní provoz. Při vedení zaměstnanců se ředitelka snaží uplatňovat demokratický styl řízení. Otázky činnosti školy a jejího provozu bývají projednávány v pracovních poradách nebo v pedagogické radě. K pedagogické osvětě byla podle záznamů z porad využívána také vystoupení výchovné poradkyně. Protože ve škole nelze zřídit funkci zástupce ředitele, pomáhá při plnění dílčích úkolů z oblasti vedení zkušený vyučující. Podle sdělení ředitelky je iniciativa ostatních zaměstnanců nízká. Aktuální problémy jsou řešeny při každodenním osobním jednání s pracovníky, což velikost školy dobře umožňuje.

Na péči o vyučující bez předepsané kvalifikace se podílejí ředitelka a uvádějící učitelky. Dokumentovány byly hospitace, náslechy, pomoc při přípravě hodin. Metodické orgány ustanoveny nejsou. Z rozborů tematických plánů učiva a z následných rozhovorů s vyučujícími plyne nízká informovanost učitelů prvního stupně školy o změnách v učebních osnovách platných od září 1998. Zastupující učitelka postrádala potřebné metodické vedení v matematice.

Nabídky školení a kurzů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka pravidelně zveřejňuje a doporučuje. Výběr vzdělávacích akcí je ponecháván na iniciativě jednotlivých pracovníků. Prostředky na toto vzdělávání jsou účelově čerpány. V přehledu absolvovaných vzdělávacích akcí za poslední tři roky mírně převládají kurzy k modernizaci výuky a obsahu učiva. Využívána jsou školení a setkání výchovných poradců, náměty z oblasti řízení škol, prevence drog a šikanování, pomoc žákům se specifickými poruchami, projektové vyučování a některá další témata. Informace z jednotlivých akcí bývají dále zveřejňovány v poradách. Ve vybavení školy moderní pedagogickou literaturou jsou rezervy. K dispozici je pravidelně odebíraný časopis Moderní vyučování.

Cyklické hodnocení pracovníků ve škole zavedeno není. Zmínky o ocenění práce zaměstnanců jsou v zápisech závěrečných porad školního roku. Zhodnocení práce se vyučujícím dostává v pohovorech při rozbořech hospitovaných hodin. Mimotarifní složky platů jsou přiměřeně diferencovány. Kritéria pro přidělování osobních příplatků jsou zveřejněna. Zohledňována je zde práce nad rámec povinností. Aspekty modernizace výuky a individuální přístup k žákům se specifickými potřebami jsou zde uvedeny, nepředstavují však výraznou prioritu.

Oblast vedení a motivování pracovníků byla hodnocena stupněm průměrný.

Kontrolní mechanismy

Veškerou kontrolní činnost vykonává pouze ředitelka školy. Pro tuto činnost zpracovala celoroční plán kontrolní činnosti všech oblastí práce školy a plán hospitační činnosti členěný po měsících a zahrnující témata, která mají být v hodinách aktuálně sledována.

Kontrola běžného provozu je účinná. Výsledky provedených kontrol zapisuje ředitelka do Deníku kontrol. Rozbory výsledků podepisují jednotliví pracovníci. Uváděna jsou zde rovněž nápravná opatření.

Četnost hospitací je vzhledem k velikosti školy přiměřená. V tomto školním roce bylo do doby inspekce uskutečněno 24 hospitací. Výstupem z hospitací jsou podrobné hospitační záznamy obsahující doporučení i závěry. Záznamy jsou při následných rozbořech podepisovány příslušnými vyučujícími. Obecné závěry z hospitací se v záznamech pedagogických rad objevují zřídka. Při rozbořech hospitací uskutečněných společně s pracovníky inspekce prokázala ředitelka přiměřenou náročnost i schopnost analyzovat nedostatky. Doplněním hospitační činnosti je zjišťování výsledků učení pomocí prověrek, které si ředitelka zadává. Ve školním roce 1998/99 bylo využito evaluačního systému Kalibro.

Nižší účinnost kontroly v některých oblastech potvrzuje přetrvávající výskyt chyb v některých tematických časových plánech a nedostatky v plnění učebních osnov v matematice ve druhém až pátém ročníku.

Kontrolní činnost je plánována, má ve většině oblastí dostatečnou četnost ale i rezervy a dílčí nedostatky. Oblast kontroly je celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy bylo celkově hodnoceno jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Orientační kontrola byla zaměřena na přidělené finanční prostředky, výkony tj. počty žáků ve škole a školní družině, vedení pokladní knihy, výroční zprávu a dodržování obecně platných předpisů. Úplná kontrola účetních a personálních dokladů není v kompetenci ČŠI, neboť se jedná o školu bez právní subjektivity a příslušné doklady jsou uloženy u zřizovatele a u nástupnické organizace Školského úřadu Rakovník.

Přidělené finanční prostředky

V roce 2000 hospodařila škola s prostředky přidělenými od státu a od obce Kněževes.

Státní finanční prostředky:

	Schválený státní rozpočet na rok 2000	Státní rozpočet po úpravách ke dni 1. listopadu 2000
Limit prostředků na platy	1 755 000,-Kč	1 791 000,-Kč
Limit na ostatní osobní náklady	1 000,-Kč	3 000,-Kč
Zákonné odvody vč. FKSP	677 000,-Kč	664 000,-Kč
Na učebnice a učební pomůcky	47 740,-Kč	66 740,-Kč
CELKEM	2 480 740,-Kč	2 524 740,-Kč

Obcí bylo škole na rok 2000 přiděleno 749 tis. Kč. Částka byla určena na platby za energie, poštovné, pojištění, nákup drobného hmotného majetku, cestovné a další provozní výdaje.

Výkony

Rozhodnutím MŠMT čj. 17 432/98-22 ze dne 24. dubna 1998 byla škole udělena výjimka z ustanovení § 6 školského zákona, které stanoví minimální průměrný počet žáků na třídu, a to pro školní roky 1998/1999, 1999/2000 a 2000/2001. Limit celkového počtu týdně odučených hodin ve škole dle příkazu ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. 10/1997 o stanovení horní hranice celkového počtu vyučovacích hodin vyučovaných v jednom týdnu na základních a středních školách zřizovaných státem a obcemi škola čerpala na 98,2 %.

Organizace výuky s nadměrným počtem tzv. volných hodin způsobuje nárůst pracovních úvazků vychovatelek ve školní družině.

Kontrolou bylo zjištěno, že škola statisticky vykazuje následující údaje, na jejichž základě jsou přidělovány finanční prostředky:

Ročník	Vykázaný stav k 30. září 1999			Vykázaný stav k 30. září 2000		
	Počet tříd	Počet žáků celkem	Z toho postižených	Počet tříd	Počet žáků celkem	Z toho postižených
1.	1	10	x	1	16	x
2.	1	11	1	x	10	x
3.	1	18	3	1	11	2
4.	x	10	2	1	19	3
5.	x	7	3	1	11	2
6.	1	14	2	x	8	3
7.	1	18	4	1	14	3
8.	1	10	7	1	20	6
9.	1	16	5	1	8	5
Celkem	7	114	27	7	117	24

Na základě citované výjimky MŠMT a údajů uvedených v předchozí tabulce, byly mezi Školským úřadem v Rakovníku a obcí Kněžves průběžně uzavírány dohody o dofinancování nadnormativních výdajů na mzdové prostředky a odvody z rozpočtu zřizovatele.

Vykázaný stav k 30. září 1999		Vykázaný stav k 30. září 2000	
Průměrný počet žáků v 1. stupni	18,66	Průměrný počet žáků v 1. stupni	16,75
Průměrný počet žáků v 2. stupni	14,50	Průměrný počet žáků v 2. stupni	16,67

Hospodaření školy s hotovostními finančními prostředky

Obec poskytuje měsíčně škole omezenou hotovostní finanční zálohu na nezbytné přímé provozní výdaje. K vyúčtování těchto prostředků vede škola pokladnu a pokladní deník. V namátkově kontrolovaném roce 2000 byly provozní zálohy od obce nejčastěji čerpány pod položkami „filmy“, „foto“ a „poštovné“. Při namátkové finanční kontrole byla ve škole zjištěna existence druhé pokladní knihy, s jinými zůstatky a finančními obraty. Druhá pokladní kniha má číselnou řadu hotovostních dokladů shodnou s číselnou řadou dokladů vedených v hlavní pokladní knize školy a obsahuje nesrozumitelné a neprůkazné zápisy. Důvod vedení druhé pokladní knihy nebyl kontrole řádně vysvětlen. Ve škole není vedena dostatečná analytická evidence, takže nelze průkazným způsobem rozlišit čerpání peněžních hotovostních prostředků přidělených obcí od peněžních prostředků získaných z akcí školy a prostředků vybraných od žáků. Příjmy z akcí školy jsou v některých případech zmiňované ve výroční zprávě o činnosti školy nebo ve zpravodaji vydávaném Obecním úřadem Kněžves.

Namátkově byl kontrolován výběr poplatků za školní družinu, příjmy školy od žáků na školní pomůcky a za poškozené učebnice, tržby z pronájmu tělocvičny nebo posilovny, tržby za sběr papíru a kaštanů prováděný žáky školy a vyplácení odměn nejlepším žákům školy za sběr.

Výběr poplatků za školní družinu určených obci: Obecní zastupitelstvo v Kněžvesi schválilo vyhlášku č. 2/99 ze dne 7. května 1999, o poplatku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřské školy a školní družiny, ve které stanovilo poplatek pro školní družinu při ZŠ (dále jen ŠD) pro všechny děti částku 100,- Kč měsíčně. Plátce má poukazovat poplatek do 23. dne v měsíci na účet obecního úřadu. Na školní rok 2000/2001 bylo ke dni 30. září 2000

do ŠD zapsáno 27 žáků. Při kontrole bylo zjištěno, že platby za ŠD jsou prováděny hotovostně ve škole bez vydání příjmových pokladních dokladů školy. Byla předložena listina se jmenným seznamem plátců za ŠD za příslušný měsíc a příjmovým dokladem vystaveným Obecním úřadem Kněževs na shodnou celkovou částku za poplatků určený obci za provoz ŠD. V pokladní knize školy ani ve výše uvedené druhé pokladní knize nebyl zaevidován příjem za ŠD ani jejich převod na obecní úřad. Podle sdělení vedení školy a pracovníků obecního zastupitelstva v Kněževsi byl tento způsob hotovostních plateb zvolen po dohodě s rodiči žáků za účelem snížení nákladů na převody z bankovních účtů nebo poštovního.

Příjmy od žáků na školní pomůcky a za poškozené učebnice: V zápise z porady školy ze dne 19. dubna 2000 je v úkolech pro pedagogické zaměstnance školy pod bodem ad 3) uvedeno, že mají rodiče žáků na třídní schůzkách takto informovat: „...v červnu dostanou rodiče k podpisu lístky, na kterých bude upřesněna peněžní částka potřebná k uhrazení nákladů na pomůcky (100,-Kč) a pracovní sešity pro příští školní rok“. Někteří rodiče vyjádřili v dotaznících s touto praxí nesouhlas nebo nespokojenost. V pokladních knihách školy nebyl v roce 2000 zanesen žádný příjem od rodičů na nákup školních pomůcek nebo výdaj na jejich nákup. Ředitelka školy potvrdila, že škola od žáků vybírala finanční prostředky za poškozené učebnice, přičemž způsob ocenění jejich poškození nelze doložit. Kontrole nebyly předloženy listiny prokazující odbornou způsobilost zaměstnanců školy k provádění vázané živnosti oboru „Oceňování majetku pro věci movité“ stanovené v příloze č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Podle předloženého pokladního příjmového dokladu ev. č. 33647 byla školou dne 30. června 2000 předána do pokladny Školského úřadu Rakovník hotovostní částka za poškozené učebnice ve výši 2.510,-Kč. Podle různých neevidovaných lístečků bez data vystavení, podpisu příjemce, předmětu platby a dalších náležitostí, které byly k pokladnímu dokladu přiloženy, vybrali třídní učitelé jednotlivých ročníků za poškozené učebnice následující částky: první ročník 225,-Kč, druhý ročník 300,-Kč, třetí ročník 220,-Kč, čtvrtý ročník 345,-Kč, pátý ročník 410,-Kč, šestý ročník 450,-Kč a sedmý ročník 560,-Kč. V pokladních knize školy zřízené obcí ani v druhé pokladní knize nebyl příjem ani výdaj zanesen.

Tržby z pronájmu tělocvičny nebo posilovny: V pokladní knize školy zřízené obcí ani v druhé pokladní knize nebyly zaneseny příjmy z pronájmu tělocvičny a posilovny pronajímané veřejnosti. Ceník pronájmu (služeb) nebyl předložen. Posilovna, která má ve svém vybavení např. veslařský trenažér, rotoped, činky, atp., je umístěna v místnosti bývalé šatny tělocvičny. Využití posilovny není v tematických plánech tělesné výchovy pro tento školní rok zahrnuto.

Tržby ze sběru a odměny nejlepším žákům školy: Příjmy školy ze sběru starého papíru, pomerančové kůry a kaštanů nejsou uvedeny v pokladní knize školy. V druhé pokladní knize jsou v roce 2000 uvedeny příjmy za sběr léčivých bylin, pomerančové kůry, kaštanů a sběr starého papíru. Hotovostní výdaje pod textem „odměny“ nejsou specifikovány a řádně doloženy. Např. k výdajové hotovostní platbě „odměna“ ze dne 30. ledna 2001 je pouze přiložen pokladní doklad o nákupu videokazety v hodnotě 69,-Kč. Způsob účetní evidence věrně nezobrazuje skutečnost citovanou v příspěvku ředitelky školy do „Kněževského zpravodaje“, číslo 1/2001: „Za vydělané peníze pořizujeme odměny do soutěží, výtisky školního časopisu OČI a nejlepší sběrači jsou odměněni.“

Hodnocení efektivity využívání hospodářských prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Orientační kontrolou byly zjištěny nedostatky v evidenci hotovostních a příjmových operacích přímo prováděných školou. Pozitivní kontrolní zjištění, že jsou žáci motivováni k aktivnímu zapojení do finančního života školy, je v protikladu se způsobem vedení

předložených dokumentů o této činnosti. Škola nedoložila věrohodně a průkazným způsobem některé účetní případy, které organizuje nebo provozuje. Kromě nevyužití odborné způsobilosti jednoho vyučujícího, snižuje efektivitu využití finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nutnost provozu školní družiny v době nevhodně organizovaných volných hodin žáků.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče žáků školy

Odevzdáno bylo přesně sto dotazníků, v nichž se rodiče vyjadřovali k podmínkám a činnosti školy. Ve všech položených otázkách převládala spokojenost. Někteří rodiče se k různým otázkám nevyjádřili, nebo odpověděli neutrálně („nevím“, „nemohu posoudit“ a pod.). Mnozí rodiče využili možnost volného vyjádření v závěru dotazníku.

Nejvyšší míru spokojenosti (shodně 77 % dotázaných) vyjadřovali respondenti nad prostory určenými pro výuku a nad úrovní informovanosti rodičů o školních výsledcích dětí. Míra nespokojenosti u obou otázek byla rovněž shodná (11 %). Možnosti zájmové činnosti vítá 68 % rodičů, pouze 9 % má výhrady. S kvalitou učebnic a učebních textů bylo spokojeno 63 % dotázaných, nespokojeno 16 %, 57 % rodičů bylo přesvědčeno, že škola vytváří prostor pro rozvoj dítěte, 11 % zastávalo opačný názor. V 56 % odpovědí je vyjádřena spokojenost s nabídkou volitelných předmětů, 13 % dotázaných spokojeno není. 48 % odpovědí považuje vybavení učebními pomůckami za vhodné, 20 % za nepostačující. Poměrně nízká část dotázaných (37 %) se vyjádřila, že škola akceptuje jejich připomínky, 13 % dotazníků vyjadřuje opačné mínění.

Ve volných sděleních rodiče chválí pořádání mimoškolních akcí a besídek (v 10 případech), přístup učitelů k žákům (8 odpovědí), kvalitu služeb školní jídelny (7), snahu o zlepšení podmínek a vybavení školy (7), péči o slabší žáky (5), konkrétního vyučujícího (5), výsledky a kvalitu výuky (4) a některé další, ojediněle zmiňované jevy.

Objevila se však také kritika některých jevů. Jedenáct odpovědí kritizuje placení školních potřeb, poškozených učebnic, příspěvku na školní družinu či využívání žáků k prodeji vstupenek na školní ples. S fluktuací učitelů, s odbornou úrovní sboru a s jeho složením, s nevhodným suplováním a zastupováním není dohromady spokojeno 11 dotázaných. Jedenáctkrát se vyskytla kritika stavu šaten a dívčích toalet, rovněž jedenáctkrát bylo poukazováno na špatné chování žáků, nejčastěji údajným vlivem nekvalitních dozorů. Devětkrát byl kritizován přístup učitelů k žákům, stejně jako kvalita služeb školní jídelny. Osm dotazníků upozorňovalo na nepěkný vztah učitelů k dětem, popř. ponižování žáků a aroganci ze strany pedagogů. Ve čtyřech případech zazněla nespokojenost s výukou ve spojených třídách. Ojediněle zaznívá kritika na nemožnost volby cizího jazyka nebo brzký začátek vyučování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Rakovník o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. škol./26/99 ze dne 24. března 1999

- Rozhodnutí MŠMT čj. 17 432/98-22 o udělení výjimky z počtu žáků na dobu tří let ve smyslu § 6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Třídní knihy ze školního roku 1999/2000 a 2000/2001
- Školní řád a rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Záписy z pracovních porad
- Protokoly o komisionálních (opravných) zkouškách z českého jazyka a matematiky vykonaných 31. srpna 2000
- Žákovské knížky a notýsky žáků, sešity a písemné práce žáků školy
- Časové tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Přehled o pedagogických pracovnících školy
- Dotazníky pro rodiče
- Inspekční zpráva čj. O-02-06/9798-397Ke z orientační inspekce vykonané 14. října 1997
- Inspekční zpráva čj. KI-02-06/9697-642 a protokol o kontrole čj. KI-02-06/9697-643 z komplexní inspekce vykonané ve dnech 7. až 10. října 1996
- Výkazy o základní škole podle stavu k 30. září 1999 a k 30. září 2000
- Obecně závazná vyhláška č. 2/99 obce Kněžvese ze dne 7. května 1999
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- „Kněževský zpravodaj“ vydaný obecním úřadem v Kněževsi pod číslem 1/2001
- Pokladní kniha školy za rok 2000 a „druhá pokladní kniha“ vedena od roku 1995

ZÁVĚR

Škola má pro hlavní činnost celkově průměrné materiální podmínky, prostorové podmínky jsou vzhledem k aktuálnímu počtu žáků velmi dobré. Základní psychohygienické podmínky jsou vesměs respektovány. Z hlediska personálního zajištění chybí odborně a pedagogicky způsobilí učitelé pro výuku některých předmětů. Kvalifikace pro výuku přírodopisu a zeměpisu není pro druhý stupeň využita.

Orientačně bylo hospitováno ve vybraných předmětech. Zhlédnutá výuka českého jazyka, německého jazyka, fyziky, zeměpisu a pracovních, respektive technických činností byla hodnocena stupněm průměrný. Výuka dějepisu byla na velmi dobré úrovni, výuka matematiky pouze vyhovující.

Celkově byla úroveň sledované výuky průměrná.

Řízení školy je dostatečně operativní a zajišťuje denní provoz. Plánování je systematické, vychází z reálných předpokladů. Vzhledem k nedostatkům v plnění učebního plánu je však oblast plánování hodnocena jako pouze vyhovující. V organizaci školy se vyskytují některé nedostatky (zkrácení polední přestávky, chyba v rozvrhu hodin první třídy, nesprávné složení komise při opravných zkouškách, nadměrný počet volných hodin žáků). Oblast organizování byla celkově hodnocena jako pouze vyhovující. Kontrola denního provozu je účinná. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu má přiměřenou četnost. Vyskytují se však i nedostatky - nedodržení osnov v matematice. Celkově byl kontrolní systém hodnocen jako průměrný. Průměrnou úroveň má rovněž vedení a motivování pracovníků. Rezervy jsou v razantnějším prosazování moderních forem a metod do výuky.

Celkově bylo řízení školy hodnoceno jako průměrné.

Efektivita využívání prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu je snížena nárůstem úvazků vychovatelek školní družiny v době tzv. volných hodin žáků a nevyužitím odbornosti jednoho učitele pro výuku na druhém stupni školy. Jiné významné skutečnosti orientační kontrolou nebyly zjištěny.

Škola má celkově průměrnou úroveň.

Podle porovnání se zjištěními komplexní inspekce z roku 1996 přetrvávají v práci školy některé nedostatky a rezervy.

Pro výkon inspekce vytvořila ředitelka velmi dobré podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Jiroš
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová
	Mgr. Viktor Keller
	Jaroslav Tichý

V Berouně dne 2. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. května 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Milena Bláhová

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OkÚ Rakovník:	24. května 2001	022 135/01-5080
Zřizovatel:	24. května 2001	022 136/01-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly vzneseny.